

Финансиски извештаи и Извештај на независните ревизори

Штедилница Фулм, Доо Скопје

31 декември 2010 година

Содржина

	Страна
Извештај на независните ревизори	1
Извештај за сеопфатната добивка	3
Извештај за финансиската состојба	4
Извештај за промените во капиталот	5
Извештај за паричните текови	6
Белешки кон финансиските извештаи	7

Извештај на независните ревизори

Grant Thornton DOO
M.H.Jasmin 52 v-1/7
1000 Skopje
Macedonia

T +389 (2) 3214 700
F +389 (2) 3214 710
www.grant-thornton.com.mk

До Раководството и Единствениот содружник на

Штедилница Фулм Доо, Скопје

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Штедилница Фулм Доо, Скопје (“Штедилницата“) составени од Извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2010 година, Извештај за сеопфатната добивка, Извештај за промените во капиталот и Извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 3 до 50.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи согласно Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои не содржат материјално значајни грешки како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да дадеме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот, и истите вклучуваат проценка на ризиците од постоење на материјално значајни грешки во финансиските извештаи, било поради измама или грешка.

При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Штедилницата со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективност на внатрешната контрола на Штедилницата. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Наше мислење е дека наведените финансиски извештаи, во сите материјални аспекти, ја претставуваат објективно финансиската состојба на Штедилницата на ден 31 декември 2010 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува, во согласност со Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување.

Grant Thornton
Скопје,
28 јануари 2011 година

Извештај за сеопфатната добивка

	Белешки	(000 мкд)	
		Година што завршува на	
		2010	31 декември 2009
Приходи од камата		37,052	41,584
Расходи за камата		(11,587)	(13,578)
Нето приходи по камати	5	25,465	28,006
Приходи од провизии и надомести		1,519	1,950
Расходи за провизии и надомести		(377)	(502)
Нето приходи од надомести и провизии	6	1,142	1,448
Нето-приходи / (расходи) од курсните разлики	7	152	61
Останати приходи од дејноста	8	594	594
Деловни приходи		746	655
Расходи од оштетување, нето	9	(2,163)	(3,077)
Трошоци за вработените	10	(11,613)	(12,081)
Амортизација и депрецијација	18, 19	(771)	(1,069)
Останати расходи од дејноста	11	(12,109)	(12,355)
Деловни (расходи)		(26,656)	(28,582)
Добивка пред оданочување		697	1,527
Данок на добивка	12	(166)	(201)
Добивка за финансиската година		531	1,326
Останата сеопфатна добивка			
Останата сеопфатна добивка		-	-
Вкупна сеопфатна добивка		531	1,326
Нето добивка за Основачите на Штедилницата		531	1,326
Вкупна сеопфатна добивка за Основачите на Штедилницата		531	1,326

Извештај за финансиската состојба

	Белешки	2010	(000 мкд) На 31 декември 2009
Средства			
Парични средства и парични еквиваленти	13	35,820	39,606
Кредити на и побарувања од банки	14	16,076	22,052
Кредити на и побарувања од други комитенти	15	162,429	160,772
Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	16	18,860	34,210
Побарувања за данок на добивка (тековен)		39	149
Останати побарувања	17	295	287
Нематеријални средства	18	1,034	590
Недвижности и опрема	19	647	1,048
Вкупно средства		235,200	258,714
Обврски			
Депозити на други комитенти	20	131,673	154,288
Обврски по кредити	21	11,639	13,912
Посебна резерва и резервирања	22	282	-
Донации	23	72	106
Останати обврски	24	2,192	1,597
Вкупно обврски		145,858	169,903
Капитал			
Запишан капитал		75,607	75,607
Резерви		13,204	11,878
Задржана добивка		531	1,326
Вкупно капитал и резерви		89,342	88,811
Вкупно обврски и капитал и резерви		235,200	258,714

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање од Единствениот содружник на Штедилницата на 27 јануари 2011 година и потпишани од:

Управител
Елеонора Згоњанин Петровиќ

Координатор за
финансии
Јованка Тодорова

Координатор за
извештаи
Дарко Димов

Координатор за
финансии
Сашо Павловски

Финансиски извештаи
31 декември 2010

Извештај за промените во капиталот

	Запишан капитал	Законски резерви	Нераспределена добивка	(000 мкд) Вкупно
На 01 јануари 2009	75,607	8,421	3,457	87,485
Распоред на акумулирани добивки	-	3,457	(3,457)	-
<i>Трансакции со основачите</i>		3,457	(3,457)	-
Добивка за годината	-	-	1,326	1,326
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-
<i>Вкупна сеопфатна добивка</i>	-	-	1,326	1,326
На 31 декември 2009	75,607	11,878	1,326	88,811
На 01 јануари 2010	75,607	11,878	1,326	88,811
Распоред на нераспредел. добивка	-	1,326	(1,326)	-
<i>Трансакции со основачите</i>	-	-	-	-
Добивка за годината	-	-	531	531
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-
<i>Вкупна сеопфатна добивка</i>	-	-	-	-
На 31 декември 2010	75,607	13,204	531	89,342

Финансиски извештаи
31 декември 2010

Извештај за паричните текови

		(000 мкд)	
		Година што завршува на	
		2010	31 декември 2009
	Белешки		
Паричен тек од основната дејност			
Добивка пред оданочувањето		697	1,527
Коригирана за:			
Амортизацијата на нематеријални средства		256	157
Амортизацијата на недвижности и опрема		515	912
Приходи од камата и надомести и провизии		(38,571)	(41,959)
Расходи за камата и надомести и провизии		11,964	14,080
<i>Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа</i>		2,163	3,077
дополнителна исправка на вредноста		17,974	16,482
ослободена исправка на вредноста		(15,811)	(13,405)
<i>Посебна резерва</i>		282	-
дополнителни резервирања		327	-
ослободени резервирања		(45)	-
Приходи од амортизација на донации		(34)	(41)
Продажба на недвижности и опрема		(74)	-
Наплатени камати и провизии		38,865	42,537
Платени камати и провизии		(12,063)	(14,220)
Добивка од дејноста пред промените во деловната актива		4,000	6,070
<i>(Зголемување)/намалување на деловната актива:</i>			
Кредити на и побарувања од банки		6,000	(22,200)
Кредити на и побарувања од други комитенти		(4,084)	63,042
Останати побарувања		(31)	24
Депозити на други комитенти		(22,525)	(9,014)
Останати обврски		595	(356)
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочувањето		(16,045)	37,566
(Платен)/поврат на данок на добивка		(55)	(196)
Нето паричен тек од основната дејност		(16,100)	37,370
Паричен тек од инвестициската дејност			
(Вложувања) во хартии од вредност		-	(34,210)
Приливи од продажбата на вложувањата во хартии од вредност		15,350	-
(Набавка) на нематеријални средства		(700)	(474)
(Набавка) на недвижности и опрема		(114)	(20)
Приливи од продажбата на недвижностите и опремата		74	-
Нето паричен тек од инвестициската дејност		14,610	(34,704)
Паричен тек од финансирањето			
(Отплата) на обврските по кредити		(2,264)	(2,719)
Нето паричен тек од финансирањето		(2,264)	(2,719)
Ефект од исправката на вредноста на паричните средства и паричните еквиваленти		(32)	195
Нето-зголемување на паричните средства и паричните еквиваленти		(3,786)	142
Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари		39,606	39,464
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	13	35,820	39,606

Белешки кон финансиските извештаи

1. Општи информации

Штедилница ФУЛМ Доо, Скопје (во понатамошниот текст “Штедилницата“) е Друштво со ограничена одговорност основано и со седиште во Република Македонија. Адресата на нејзиното регистрирано седиште е ул. “Мито Хаџивасилев-Јасмин“ бр 48, Скопје, Република Македонија.

Штедилницата е регистрирана во Република Македонија за вршење на кредитни и депозитни активности во земјата, во согласност со македонската законска регулатива, и работи според принципите на ликвидност, сигурност на пласманите и профитабилност.

Финансиските услуги на своите депоненти Штедилницата ги нуди преку 5 филијали, и тоа: филијала “Муртино“, Струмица, филијала “Полог“ Тетово, филијала “Тиквешија“, Кавадарци, филијала “Битола“, Битола и филијала “ЈСП“ во Скопје, како и преку своите шалтери во Автокоманда и Охрид.

Вкупниот број на вработени на 31 декември 2010 година е 21 лице (2009: 23 лица).

2. Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за изготвување на финансиските извештаи

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ) издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди. Финансиските извештаи се подготвени со примена на основите за мерење специфицирани во МСФИ за секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход. Основите за нивно мерење се детално опишани во продолжение на оваа Белешка. Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со МСФИ бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара раководството на Штедилницата да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и проценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Основа за изготвување на финансиските извештаи (продолжува)**

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2010 и 2009 и претставуваат поединечни неконсолидирани финансиски извештаи. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Денари. Онаму каде што е неопходно, презентацијата на споредбените податоци е прилагодена согласно промените во презентацијата во тековната година.

**2.2 Промени во сметководствените политики и обелоденувањата
а) Нови и изменети стандарди применети од Штедилницата**

Следните нови и изменети стандарди се задолжителни за првпат за финансиската година која започнува на 1 јануари 2010 година.

МСФИ 3 (ревизиран), “Деловни комбинации“, и последователните измени на МСС 27, “Консолидирани и единечни финансиски извештаи“, МСС 28 “Вложувања во придружени субјекти“, и МСС 31 “Учества во заеднички вложувања“, се потенцијално применливи за деловните комбинации на или по почетокот на првиот период за известување што започнува на или по 1 јули 2009 година.

Ревидираниот стандард продолжува да го применува методот на стекнување при деловни комбинации со некои значајни измени во споредба со МСФИ 3. На пример, сите плаќања за стекнување деловна комбинација се признати по објективна вредност на датумот на стекнување, со неизвесните плаќања класифицирани како долг, последователно мерливи преку добивки и загуби. Постои можност за избор при стекнувањето, за мерење на неконтролираното учество на стекнувачот или по објективна вредност или по пропорционалното неконтролирано учество во нето средствата на стекнатиот ентитет. Сите трошоци по основ на стекнување се евидентирани како трошок во периодот на стекнување.

Со примената на МСФИ 3 (ревизиран) Штедилницата се обврзува на истовремена примена и на МСС 27 (ревизиран), “Консолидирани и единечни финансиски извештаи“. МСС 27 (ревизиран) бара ефектите од сите трансакции со неконтролирани учества да се признаат во капитал доколку нема измени во контролата и овие трансакции нема да резултираат во гудвил или во добивки и загуби. Стандардот, исто така, го одредува сметководството кога контролата е изгубена. Останатото учество во субјектот е мерливо по објективна вредност, добивката или загубата се признаени во приходи или расходи.

(б) Стандарди, измени и толкувања на постојните стандарди кои се во сила од 2010, но не се релевантни за Штедилницата

Следните стандарди, измени и толкувања на постојните стандарди се објавени и се задолжителни за сметководствените периоди на Штедилницата што започнуваат на или по 1 јануари 2009 или подоцна, но не се релевантни за Штедилницата.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Промени во сметководствените политики и обелоденувања (продолжува)

- **КТМСФИ 17, “Распределба на неготовински средства на сопствениците“**, применлив за годишни периоди што почнуваат на или по 1 јули 2009 година. Ова не е релевантно во работењето на Штедилницата затоа што таа не распределува неготовински средства.
- **КТМСФИ 18, “Трансфери на средства од клиенти“**, применлив за трансфер на средства добиени на или по 1 јули 2009 година. Ова не е релевантно во работењето на Штедилницата, затоа што нема трансфери на средства од клиенти.
- **Дополнителни изјемања за субјекти кои прв пат го усвојуваат стандардот (Измена на МСС 1)** издаден во јули 2009 година. Измените се применливи за годишни периоди што почнуваат на или по 1 јануари 2010 година. Ова не е релевантно во работењето на Штедилницата.

Подобрувања на Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување 2009 издадени во април 2009 година. Датумите за стапување во сила се разликуваат од стандард до стандард, но повеќето стапуваат во сила на 1 јануари 2010 година.

(в) Стандарди, толкувања и дополнувања на стандардите издадени, но не се во сила за финансиската година која започнува на 1 јануари 2010 година

- **МСФИ 9, “Финансиски Инструменти“**, издаден во декември 2009 година. Се однесува на класификација и мерливост на финансиските средства кои можат да имаат влијание врз сметководството на Штедилницата во однос на финансиските средства. Стандардот не е применлив до 1 јануари 2013 година, но е достапен и за порано усвојување. Штедилницата сè уште не го проценила целосното влијание на МСФИ 9. Штедилницата сè уште не одлучило за денот на усвојувањето на МСФИ 9.
- **Ревидиран МСС 24, Обелоденувања на поврзани страни“**, (издаден во ноември 2009 година) го заменува МСС 24 “Обелоденувања на поврзани страни“ (издаден 2003 година). Ревидираниот МСС 24 е применлив од 1 јануари 2011 година. Предвремена примена е дозволена.
- **“Класификација на емисии на права“ (Измена на МСС32)**, издаден во октомври 2009 година. За емисии на права понудени за одредена сума во странска валута, тековната практика бара таквите прашања да се сметаат како дериватни обврски. Во измената се вели дека доколку таквите права се издадени пропорционално на постоечките акционери во истата класа за непроменлив износ на валута, тие треба да се класифицираат како капитал без оглед на валутата во која е деноминирана цената за извршување. Измената е применлива за годишни периоди што почнуваат на или по 1 февруари 2010 година. Предвремена примена е дозволена.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Промени во сметководствените политики и обелоденувања (продолжува)

- **“Претплати за барањата за минимум финансирање“ (Измени на КТМСФИ 14),** (издаден во ноември 2009 година). Измените ја корегираат ненамерната последица од КТМСФИ 14, “МСС 19- Ограничувањето на средствата за дефинирани користи, барања за минимум финансирање и нивна интеракција“. Без измените, на субјектите не им е дозволено да ги признаваат како средства доброволните претплати за минимум придонеси за финансирање. Ова не било предвидено при издавањето на КТМСФИ 14 и со измените се надминал проблемот. Измените се применливи за годишните периоди што почнуваат на 1 јануари 2011 година. Предвремена примена е дозволена. Измените треба да се применат ретроспективно, до најраниот споредбено презентирани период.
- **КТМСФИ 19, “Подмирување на финансиски обврски со капитални инструменти“.** Ги појаснува барањата на МСФИ кога субјектот повторно преговара за условите на финансиската обврска со наемодавателот и кога наемодавателот се согласува за прифаќање на акциите на субјектот и останатите капитални инструменти со цел да се подмири финансиската обврска во целост или делумно. Толкувањето е применливо за годишни периоди што почнуваат на или по 1 јули 2010 година. Предвремена примена не е дозволена.
- **Подобрувања на Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување 2010 година** се издадени во мај 2010 година. Датумите за стапување во сила се разликуваат, но повеќето стапуваат во сила на 1 јули 2010 година.

2.3 Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во Денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Македонија кои важат на денот на нивното настанување.

Трансакција во странска валута е трансакција која гласи на странска валута или може да се претвори во странска валута.

Средствата и обврските кои гласат во странски валути се искажани во Денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на Извештајот за финансиската состојба, додека пак сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од претварањето на износите во странска валута, се вклучени во добивките и загубите во периодот кога тие настануваат. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	<u>31 декември 2010</u>	<u>31 декември 2009</u>
1 ЕУР	61.5050 Денари	61.1732 Денари
1 УСД	46.3140 Денари	42.6651 Денари
1 ЦХФ	49.3026 Денари	41.1165 Денари

2.4 Пребивање (нетирање)

Финансиските средства и обврски се нетирани и презентирани во Извештајот за финансиската состојба на нето основа во случаи кога нетирањето на признаените износи е законски дозволено.

2.5 Приходи и расходи по камати

Приходите и расходите по основ на камати се признаени во тековните добивки и загуби за сите каматоносни финансиски средства и обврски со примена на методата на ефективна каматна стапка.

2.6 Приходи од надомести и провизии

Провизиите и надоместоците, со исклучок на надоместоците за одобрување на кредити и надоместите за управување со одобрени кредити и трансфер на средства, се признаваат на пресметковна основа во периодот кога се врши услугата. Надоместоци за одобрување на кредити и надоместите за управување со одобрени кредити и трансфер на средства се разграничуваат и амортизираат за времетраењето на кредитот со примена на методата на ефективната каматна стапка.

2.7 Приходи и расходи од курсни разлики

Нето приходите и расходите од курсни разлики вклучуваат реализирани и нереализирани курсни разлики кои произлегуваат од порамнување на трансакциите во странска валута, како и од вреднување на средствата и обврските во странска валута се вклучени во добивките и загубите во периодот кога тие настануваат.

Превземените и потенцијалните обврски деноминирани во странска валута се преведуваат во денари со примена на официјалните девизни курсеви кои важат на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.8 Финансиски средства

Финансиските средства се класифицираат во следните категории: кредити и побарувања, финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, финансиски средства расположливи за продажба и финансиски средства кои се чуваат до доспевање. Раководството ги класифицира своите вложувања во моментот на иницијалното признавање.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се јавуваат кога Штедилницата одобрува пари или услуги директно на комитенти без намера за размена на побарувањето. Кредитите се признаваат кога готовината се авансира на позајмувачите.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Оваа категорија на финансиски средства се состои од хартии од вредност за тргување и хартии од вредност според објективна вредност преку добивки или загуби определени како такви при почетното прознавање. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флукуации во цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои краткорочен фактички облик на остварување добивка.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Финансиски средства (продолжува)*****Финансиски средства расположливи за продажба***

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативни средства, кои се било класифицирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Финансиски средства расположливи за продажба се оние наменети за чување на неодреден временски период, кои може да се продадат доколку се појави потреба за ликвидност или промени во каматните стапки, девизните курсеви или цените на акциите.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Финансиските средства кои се чуваат до доспевање се недеривативни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања, фиксни датуми на доспевање за наплата и за кои, Раководството на Штедилницата има позитивна намера и способност да ги чува до нивното доспевање. Доколку Штедилницата продаде значаен износ на финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиските средства расположливи за продажба.

Иницијално признавање и депривавање

Набавките и продажбите на финансиските средства расположливи за продажба и оние кои се чуваат до доспевање се евидентираат на датумот на купувањето - датум на кој што Штедилницата има обврска да го купи или продаде средството. Кредитите се признаваат кога готовината се авансира на позајмвачите. Финансиските средства, освен финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби, иницијално се признаваат по објективна вредност зголемена за трошоците на трансакцијата.

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Штедилницата ги пренела значително сите ризици и користи од сопственост.

Последователно мерење

По почетното признавање, Друштвото ги мери финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби, и расположливите-за-продажба финансиски средства по нивната објективна вредност без било какви намалувања за трансакционите трошоци кои може да настанат при нивната продажба.

Објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активниот пазар се базира на нивната куповна цена на денот на извештајот за финансиска состојба.

Доколку пазарот на кој котира финансиското средство не е активен, Друштвото ја утврдува објективната вредност на средството со примена на техники за вреднување. Техниките за вреднување вклучуваат употреба на нормални, комерцијални трансакции помеѓу запознаени, подготвени страни, ако се достапни, референца на тековната објективна вредност на друг инструмент кој е во суштина ист, анализа на дисконтирани парични текови и алтернативни модели на одредување на цената. Доколку вредноста на сопственичките инструменти не може соодветно да се измери, тие се мерат по набавна вредност.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Финансиски средства (продолжува)**

Вложувањата чувани-до-доспевање и кредитите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата намалени за евентуалните загуби поради оштетување.

Реализираните добивки и загуби како и нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на финансиските средства кои се определени како средства по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивките и загубите во периодот во кој настануваат.

Нето промените во објективната вредност на финансиските средства класифицирани како средства по објективна вредност преку добивките и загубите го вклучуваат и приходот од камата.

Нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на средствата расположливи-за-продажба се признаваат во сеопфатната добивка, освен загубите од оштетување и добивките и загубите од курсни разлики на монетарните ставки како што се должничките хартии од вредност, кои се признаваат во добивките и загубите.

При продажба или оштетување на финансиските средства расположливи-за-продажба кумулативните добивки и загуби кои претходно биле признаени во сеопфатната добивка се признаваат во добивките и загубите. Во случај кога финансиските средства расположливи за продажба носат камата, каматата пресметана со методот на ефективна камата се признава во добивките и загубите.

2.9 Оштетување на финансиските средства
Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на известување, Штедилницата проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се оштетени само доколку постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата (“случај на загуба”) и дека тој случај на загуба (или случаи) влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Критериумите што Штедилницата ги користи при утврдување на постоењето објективен доказ за загуба од оштетување, вклучуваат:

- Непочитување на договорните обврски за плаќање на главнината или каматата или надоместите/провизиите.
- Денови на доцнење при плаќање на главнината или каматата.
- Потешкотии со паричните текови кај позајмувачот.
- Неисполнување на договорите или условите за кредитирање.
- Намалување на вредноста на дадените гаранции - колатерал.
- Отпочнување на стечајни постапки.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Оштетување на финансиските средства (продолжува)**

Штедилницата врши проценка на постоењето на објективен доказ за оштетување на поединечна основа за поединечно значајни финансиски средства, како и поединечно или збирно за финансиски средства што не се поединечно значајни. Доколку Штедилницата утврди дека не постои објективен доказ за оштетување за поединечно проценето финансиско средство, било значајно или не, таа го вклучува средството во група на финансиски средства со слични карактеристики на кредитен ризик и врши збирна проценка на оштетувањето.

Штедилницата врши класификација на активни билансни и вонбилансни побарувања кои не се сметаат за поединечно значајни ставки, на групна основа во портфолио на мали кредити. Нефункционални побарувања не може да се класифицираат во портфолио на мали кредити на групна основа.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу признаениот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основ на кредитот) дисконтирани со примена на ефективна каматна стапка на финансиското средство. Признаениот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековниот Извештај за приходите и расходите.

За целите на збирната проценка на оштетувањето, финансиските средства се групирани врз основа на слични карактеристики на кредитниот ризик (односно врз основа на процес на рангирање при што Штедилницата ги зема предвид видот на средство, индустрискиот сектор, географската локација, видот на кредитното обезбедување, кредитната историја и останати фактори). Овие карактеристики се релевантни за проценка на идните парични текови за групи на такви средства, што претставува индикатор за способноста на должниците да ги платат сите достасани износи во согласност со договорените услови на средствата што се проценуваат.

Во случај на ненаплатливост на кредитот, истиот се отпишува наспроти соодветното резервирање поради оштетување. Таквите кредити се отпишуваат откако ќе се завршат сите неопходни процедури и ќе се утврди износот на загубата. Последователните надоместувања на претходно отпишаните износи го намалуваат износот на резервирањето поради оштетување на кредитите, во корист на тековните добивки. Доколку, последователно, износот на загубата од оштетување се намали и намалувањето може објективно да се поврзе со настан кој се случува по признавањето на оштетувањето (како што е подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признатата загуба од оштетување се намалува преку корекција на сметката на исправка на вредност (оштетување на средства). Износот на намалувањето се признава во корист на тековните добивки како ослободување на исправката на вредност (загуба поради оштетување).

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)**

Оштетување на финансиските средства (продолжува)

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на билансирање, Штедилницата проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од оштетување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во тековните добивки и загуби. Доколку, во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради оштетување во тековните добивки или загуби, загубата поради оштетување се намалува преку тековните добивки и загуби.

2.10 Нематеријални средства

Компјутерски софтвер

Трошоците поврзани со развојот или одржувањето на компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи контролирани од страна на Штедилницата кои најверојатно ќе создадат економски користи кои ќе ги надминат трошоците после една година, се признаваат како нематеријални средства. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизирани користејќи праволиниска метода во текот на период од четири години.

Права и лиценци

Трошоците за стекнување права и лиценци се капитализирани и амортизирани користејќи праволиниска метода во текот на период од четири години.

2.11 Материјални средства

Материјалните средства се евидентирани по нивната набавна вредност (проценета набавна), намалени за акумулираната амортизација.

Амортизацијата се пресметува правопрпорционално, со цел алокација на набавната вредност (проценета набавна) на материјалните средства во текот на нивниот век на употреба. Подолу се дадени годишните стапки на амортизација применети врз значајните ставки на материјалните средства:

Компјутери	25%
Моторни возила	25%
Мебел и канцелариска опрема	10% - 25%

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Штедилницата поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во добивките и загубите во текот на финансискиот период во кој се јавуваат.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Нематеријални средства (продолжува)**

Добивките и загубите поврзани со отуѓувањата се утврдуваат по пат на споредба на приливите со евидентираниот износ. Истите се вклучуваат во добивките и загубите во периодот кога настануваат.

2.12 Оштетување на нефинансиски средства

Средствата подложни на амортизација се проверуваат од можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени укажуваат дека евидентираниот износ на средствата не може да се надомести. Кога евидентираниот износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата.

2.13 Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина, сметки кои претставуваат депозити по видување во банка, сметки кај НБРМ и орочени депозити во банки со доспеаност помала од 3 месеца од датумот на набавка.

2.14 Резервирање

Резервирање се признава кога Штедилницата има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на билансирање и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

2.15 Донации

Донациите кои во целост се состојат од канцелариска опрема и ситен инвентар, се евидентираат како приход систематски и рационално во текот на употребливиот век на средствата. Добиените донации се третираат како разграничен приход во придружните финансиски извештаи. Приходите од донациите се признаваат во тековните добивки и загуби како останати деловни приходи.

2.16 Надомести за вработените

Штедилницата плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени, согласно домашната регулатива за социјално осигурување. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во државниот Пензиски Фонд и во двата приватни пензиски фондови. На датумот на известување, не постои дополнителна обврска во врска со овие пензиски планови. Освен тоа, сите работодавци во Република Македонија имаат обврска да исплаќаат на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден со законски прописи. Штедилницата нема било каква обврска да обезбеди дополнителни надомести за своите сегашни и поранешни вработени на датумот на известување.

2.17 Тековен и одложен данок од добивка

Согласно промените во законската регулатива за данок од добивка кои се применуваат од 1 јануари 2009 година, данокот од добивка, по стапка од 10%, се плаќа на неодбитните ставки за даночни цели корегирани за даночниот кредит, како и на распределената добивка за дивиденди на правни лица - нерезиденти и на физички лица. Нераспределената добивка не се оданочува.

Одложениот данок од добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот данок од добивка се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот данок од добивка се задолжува или одобрува во тековните добивки и загуби, освен доколку се однесува на ставки кои директно го товарат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира во Извештајот за сеопфатна добивка.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка.

Со состојба на 31 декември 2010 и 2009 година, Штедилницата нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временски разлики на овие датуми.

2.18 Позајмици

Позајмиците иницијално се признаваат по објективна вредност, што претставува примени приливи (објективна вредност на примените надоместоци) намалени за направените трошоци на трансакцијата. Позајмиците се евидентирани последователно според нивната амортизирана набавна вредност.

2.19 Капитал, резерви и плаќања за дивиденди

Основачкиот капитал се состои од вложените средства на основачот на Штедилницата.

2.20 Известување според сегменти

Деловен сегмент претставува група на средства или активности кои се ангажирани во обезбедувањето на производи или услуги кои се предмет на ризици и надомести кои се разликуваат од оние во останатите деловни сегменти. Географскиот сегмент е ангажиран во обезбедување на производи или услуги во одредено економско опкружување кое е предмет на ризици и надомести кои се разликуваат од оние сегменти кои ги извршуваат активностите во други економски опкружувања.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****2.21 Превземени и неизвесни обврски**

Не се евидентирани неизвесни обврски во финансиските извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

2.22 Настани по датумот на известување

Оние последователни настани кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Штедилницата на датумот на билансирањето (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

3 Управување со ризици од финансирање

Деловните активности на Штедилницата се изложени на различни ризици од финансиски карактер. Активностите на управување со ризиците од финансирање вклучуваат анализа, проценка, прифаќање и управување со ризиците. Штедилницата се стреми кон постигнување на соодветна рамнотежа меѓу ризикот и надоместот и минимизација на потенцијалните негативни ефекти врз финансиската успешност на Штедилницата.

Политиките на Штедилницата за управување со ризици имаат за цел да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да воспостават соодветни лимити и контрола на ризиците, како и да ги следат ризиците и придржувањето кон лимитите преку веродостојни и современи информатички системи. Штедилницата редовно врши испитување на политиките и воспоставените системи за управување со ризикот согласно со пазарните промени, промените во продуктите и најдобрата пракса.

Управувањето со ризици го врши Раководството на Штедилницата во согласност со политиките одобрени од страна на Единствениот содружник. Раководството ги идентификува и проценува ризиците од финансирање во тесна соработка со деловните единици на Штедилницата. Единствениот содружник обезбедува писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се кредитниот ризик, ризикот од каматни стапки и ризикот од ликвидност.

3.1 Кредитен ризик

Штедилницата е изложена на кредитен ризик, што претставува ризик договорната страна да не биде во можност да ги плати износите во целост во моментот на нивното доспевање. Кредитниот ризик е најзначајниот ризик за деловните активности на Штедилницата. За таа цел, Раководството на Штедилницата внимателно управува со нејзината изложеност на кредитниот ризик. Кредитната изложеност се јавува кај кредитните активности на Штедилницата.

Мерење на кредитниот ризик

Мерењето на кредитниот ризик на Штедилницата се заснова на воспоставени нивоа на рангирање на кредити од А до Д, каде секое ниво носи одреден степен на резервирање од можна загуба од оштетување, односно А 0-10% (А0 со 0%, А1 со 0-2% , А2 со 2.1-4% , А3 со 4.1-6% , А4 со 6.1-8% , А5 со 8.1-10% , А01 со 10%), Б 10.1-25% (Б2 со 10.1-15% Б3 со 15.1-20% , Б4 со 20.1-25% , Б01 со 25%) , В 25.1-50% (В01 со 40.1-50% , В02 со 50% , В3 со 25.1-30% , В4 со 30.1-35% , В5 со 35.1-40%), Г 50.1-75% (Г01 со 75% , Г2 со 50.1-60% , Г3 со 60.1-70% Г4 со 70.1-75%) и Д 75.1-100% (Д1 со 75.1-99.9% , Д2 со 100%), соодветно. Овој систем ја зема во предвид, способноста на позајмувачот да ги исполни обврските за исплата на каматата и главнината и надоместите/провизиите, соодветниот ризик во дејноста како и соодветните гарантни покритија. Штедилницата ја следи својата изложеност на кредитен ризик врз револвинг основа и подлежи на квартални разгледувања.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Политики за контрола на лимити и ублажување на ризикот

Штедилницата ги управува, ограничува и контролира концентрациите на кредитниот ризик во моментот на нивно идентификување, особено во однос на поединечни договорни страни или групи, според обезбедувањето како и во однос на индустриски сектори и земји.

За управување со ризикот од концентрација на изложеност, Штедилницата има усвоено политики и процедури и истите се усогласени со Законот за банки и одредбите од релевантната подзаконска регулатива.

Штедилницата има воспоставено методологија која опфаќа:

- 1) Мерење на ризикот од концентрација кон одредени лица;
- 2) Дефинирање и постојано следење на изложеноста по поединечен комитент, по категорија комитенти, по дејност, по вид на обезбедување согласно пропишаните проценти на изложеност во Законот за банки и Одлуката за лимити на изложеност;
- 3) Систем за идентификација на поврзани лица и лица поврзани со Штедилницата;
- 4) Мерење на концентрација на нивото на кредитно портфолио;

Согласно одредбите на Законот за банки (член 71, став 1), и точка 2 од Одлуката за условите и начинот на работа на Штедилниците максималниот лимит на кредитна изложеност на Штедилницата кон едно лице и со него поврзани лица не смее да биде повисок од 10 % од сопствените средства. Во исто време, изложеноста на Штедилницата кон акционер со квалификувано учество не смее да надмине 5% од сопствените средства на Штедилницата. Максималната изложеност кон лица со посебни права и одговорности на Штедилницата не смее да надмине 3% од сопствените средства на Штедилницата. Понатаму, изложеноста на Штедилницата кон други банки и штедилници не смее да надмине 30% од нејзините сопствени средства.

Со состојба на 31 декември 2010 година, Штедилницата е усогласена со утврдените лимити од Законот за банки.

Штедилницата ги структурира нивоата на превземениот кредитен ризик по пат на одредување лимити на прифатен ризик во врска со еден позајмувач, или група позајмувачи, и на географски и индустриски сегменти. Таквите ризици се следат на обновлива основа и подлежат на годишно ниво или почест преглед, кога е потребно.

Изложеноста на кредитен ризик исто така се управува преку редовна анализа на способноста на позајмувачите да ги исполнат своите обврски по основ на каматата, главнината и надоместите/провизиите.

За управување со кредитниот ризик, Штедилницата има усвоено политики и процедури и истите се усогласени со Законот за банки и одредбите од релевантната подзаконска регулатива.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Сите кредити во Штедилницата се индексирани со евро за заштита од девалвација.

Кредитите во Штедилницата се наменски или ненаменски.

Штедилницата со Одлука за нов продукт, усвоена од Единствениот содружник, ги дефинира причините, условите, пазарната цел и начинот на одобрување на кредитот.

Штедилницата врши кредитирање во согласност со Одлука за услови под кои се врши кредитирање, усвоена од Единствениот содружник.

Кредити се одобруваат на кредитобаратели кои можат да докажат дека кредитот:

- ќе придонесе за подобрување на економската и социјалната состојба на кредитобарателот, па со тоа и на заедницата,
- ќе ја зголеми способноста на кредитобарателот да создава или одржува приходи и за лична или фамилијарна финансиска сигурност,
- ќе ја подобри способноста на кредитобарателот да ги управува своите лични, финансиски и физички извори поефикасно.

Кредити се одобруваат на кредитобаратели кои ги исполнуваат следниве критериуми:

- Карактер
- Капацитет
- Капитал
- Залог
- Услови за кредит.

Кредитобарателот може да позајмува од Штедилницата само ако редовно ги има подмирено претходните обврски. Ако кредитобарателот не успеал намерно да ги отплати претходните кредити или ако се наоѓа во фаза на доцнење со отплатата на претходно земен кредит, тој кредитобарател нема да може да добие нов кредит.

При утврдување на уредноста во измирувањето на обврските од страна на клиентот се има предвид:

- кредитната историја на клиентот, преку проверка на неговата способност за сервисирање на обврските спрема Штедилницата или останатите банки и штедилници (доколку клиентот претходно користел кредити или други облици на изложеност на кредитен ризик во Штедилницата или останатите банки и штедилници);
- проценка на веројатноста дали употребата на средствата според договорената намена на кредитот или друг облик на изложеност на кредитен ризик ќе предизвика готовински прилив кај клиентот во обем и динамика што ќе одговара на договорениот начин на отплата на обврските.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

При утврдување на квалитетот на обезбедувањето се имаат предвид следните елементи:

- можноста за продажба на обезбедувањето;
- документираноста на обезбедувањето и можноста за негов надзор од страна на Штедилницата;
- можност за присилна наплата на обезбедувањето

Начинот на пресметката на каматата е со принципот на пропорционална метода со дневна пресметка на ниво на 365/366 дена, со примена на методот на ануитетни плаќања, со месечна камата, надомести и главницата доспева по определен период од Договорот и со камата/надомест која се плаќа месечно однапред за време на грејс периодот, а по истекот на грејс периодот главницата доспева месечно со примена на методот на ануитетни плаќања се до истекот на временскиот период за кој е одобрен кредитот.

- Каматата се пресметува за период од последната уплата до денот на уплатата.
- Одлуката за условите за вршење кредитирање во Штедилницата важи за сите уплатно-исплатни места.

Општи индикатори кои се користат при утврдување загуба поради оштетување врз основа на кредитен ризик се:

- информација за финансиска потешкотија на клиентот;
- информација за непочитување на договорот, вклучително и неплаќање или доцнење на плаќањата на достасаните обврски;
- податоци кои укажуваат дека постои намалување во проценетите идни парични текови за група изложености на кредитен ризик, во споредба со нивното почетно признавање, иако намалувањето не може да се поврзе со поединечна изложеност на кредитен ризик, вклучувајќи:

а) негативни промени во платежната способност на клиентите (на пример: зголемен број на задоцнети плаќања),

б) влошување на националните или локалните економски услови кои влијаат на плаќањето на обврските на клиентите (на пример: зголемување на стапката на невработеност во географската област на клиентот, намалување на цените на имотот кој служи како обезбедување, намалување на цената на производот кој го произведуваат односно на услугата што ја даваат клиентите и слично).

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Штедилницата е должна да изврши класификација на секоја активна билансна и вонбилансна ставка според степенот на кредитен ризик на кој е изложена како резултат на таа ставка на начин и критериуми согласно Одлуката за управување со кредитен ризик.

Изложеноста на кредитен ризик, која е предмет на класификација од страна на Штедилницата, ги опфаќа активните билансни побарувања врз основа на: достасани и недостасани кредити, нефункционални кредити, депозити кај банки и останати финансиски институции, побарувања врз основа на камати, нефункционална камата, побарувања врз основа на провизии и надомести, други достасани и нефункционални побарувања, и други побарувања кои ја изложуваат Штедилницата на кредитен ризик.

Штедилницата нема обврска да врши класификација според изложеноста на кредитен ризик на следниве активни билансни ставки:

- Парични средства, сметки на Штедилницата кај Народна банка, нематеријални средства, недвижностите и опремата, природните богатства, средствата за работа и залихите;
- Ставките кои ја изложуваат Штедилницата на пазарен и/или друг вид ризик, различен од кредитниот ризик - вложувања во хартии од вредност и други финансиски инструменти чувани за тргување, вложувања во хартии од вредност и други финансиски инструменти кои се мерат по објективна вредност преку добивки и загуби.

При класификација на изложеноста на кредитен ризик, Штедилницата ги зема во предвид следниве критериуми:

- кредитната способност на клиентот;
- уредност во измирувањето на обврските од страна на клиентот;
- квалитетот на обезбедувањето.

Резервирањето поради оштетување на крајот на годината потекнува од секое поединечно ниво на интерно рангирање како што е тоа претходно објаснето во делот за Мерење на кредитниот ризик.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Анализа на максимална изложеност на кредитен ризик

во илјади Денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно		
	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	
Сметководствена вредност на изложености за кои е издвоена исправка на вредноста/посебна резерва																			
Сметководствена вредност на поединечно значајни изложености, пред исправката на вредноста и посебната резерва на поединечна основа																			
категија на ризик А	16,238	22,275	104,958	89,511	-	-	-	-	7,027	3,963	3	5	-	-	-	-	128,226	115,754	
категија на ризик Б	-	-	27,551	18,720	-	-	-	-	-	-	6	10	-	-	-	-	27,557	18,730	
категија на ризик В	-	-	6,822	9,732	-	-	-	-	-	-	4	16	-	-	-	-	6,826	9,748	
категија на ризик Г	-	-	3,034	3,136	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,034	3,136	
категија на ризик Д	-	-	6,783	5,344	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,783	5,344	
	16,238	22,275	149,148	126,443	-	-	-	-	7,027	3,963	13	31	-	-	-	-	172,426	152,712	
(Исправка на вредноста и посебна резерва на поединечна основа)	(162)	(223)	(18,336)	(15,150)	-	-	-	-	(71)	(39)	(1)	(5)	-	-	-	-	(18,570)	(15,417)	
Сметководствена вредност на поединечно значајни изложености, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва на поединечна основа	16,076	22,052	130,812	111,293	-	-	-	-	6,956	3,924	12	26	-	-	-	-	153,856	137,295	

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Анализа на максимална изложеност на кредитен ризик (продолжува)

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно		
	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	
Недостасани побарувања																			
реструктурирани побарувања	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати побарувања	-	-	5,759	19,589	-	-	18,860	34,210	28,864	35,682	-	-	277	246	-	-	53,760	89,727	
<i>Сметководствена вредност на недостасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста/посебна резерва</i>	-	-	5,759	19,589	-	-	18,860	34,210	28,864	35,682	-	-	277	246	-	-	53,760	89,727	
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста и посебната резерва	16,238	22,275	182,384	178,531	-	-	18,860	34,210	35,891	39,645	20	47	277	246	-	-	253,670	274,954	
(Вкупна исправка на вредноста и посебна резерва)	(162)	(223)	(19,955)	(17,759)	-	-	-	-	(71)	(39)	(2)	(6)	-	-	-	-	(20,190)	(18,027)	
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	16,076	22,052	162,429	160,772	-	-	18,860	34,210	35,820	39,606	18	41	277	246	-	-	233,480	256,927	

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земена за заштита на кредитниот ризик

во илјади Денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
<i>Вредност на обезбед. На кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на поединечна основа</i>																
Првокласни инструменти за обезбедување:																
- Парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во Штедилницата)	-	-	6,788	7,874	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,788	7,874
- Државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	18,860	34,210	-	-	-	-	-	-	18,860	34,210
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	582	327	-	-	-	-	582	327
Гаранции од физички лица	-	-	303,391	301,037	-	-	-	-	-	-	12	26	-	-	303,403	301,063
Останати видови на обезбедување	-	-	4,967	2,313	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,967	2,313
Необезбедени	16,076	22,052	-	-	-	-	-	-	35,238	39,279	-	-	-	-	51,314	61,331
Вкупна вредност на обезб. На кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на поединечна основа	16,076	22,052	315,146	311,224	-	-	18,860	34,210	35,820	39,606	12	26	-	-	385,914	407,118
<i>Вредност на обезбед. На кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на групна основа</i>																
- Парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во Штедилницата)	-	-	569	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	569	-
Гаранции од физички лица	-	-	59,198	95,043	-	-	-	-	-	-	6	15	-	-	59,204	95,058
Останати видови на обезбедување	-	-	1,088	512	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,088	512
Вкупна вредност на обезб. На кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на групна основа	-	-	60,855	95,555	-	-	-	-	-	-	6	15	-	-	60,861	95,570

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Концентрација на кредитниот ризик по географски локација и индустриска гранка

Следната табела дава преглед на изложеноста на Штедилницата на кредитен ризик според евидентираните износи, категоризирани по географски региони со состојба на 31 декември 2010 и 2009 (во илјади Денари):

Географска локација	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Република Македонија	16,076	22,052	162,429	160,772	-	-	18,860	34,210	35,820	39,606	18	41	277	246	-	-	233,480	256,927
Земји-членки на Европската унија	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Европа (останато)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	16,076	22,052	162,429	160,772	-	-	18,860	34,210	35,820	39,606	18	41	277	246	-	-	233,480	256,927

Индустриски сектори

Следната табела дава преглед на изложеноста на Штедилницата на кредитен ризик според евидентираните износи, категоризирани по индустриски сектори со состојба на 31 декември 2010 и 2009 година (во илјади Денари):

Индустриска гранка	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Земјоделство, лов и шумарство	-	-	21,209	21,865	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	21,209	21,867
Финансиско посредување	16,076	22,052	-	-	-	-	-	-	35,820	39,606	-	-	277	246	-	-	52,173	61,904
Јавна управа и одбрана; задолжителна социјална заштита	-	-	-	-	-	-	18,860	34,210	-	-	-	-	-	-	-	-	18,860	34,210
Физички лица	-	-	141,220	138,907	-	-	-	-	-	-	18	39	-	-	-	-	141,238	138,946
Вкупно	16,076	22,052	162,429	160,772	-	-	18,860	34,210	35,820	39,606	18	41	277	246	-	-	233,480	256,927

3.2 Пазарни ризици

Штедилницата е изложена на пазарни ризици кои произлегуваат од изложеноста на Штедилницата на ефектот од флукуацијата на пазарните каматни стапки. Поради тоа што сите трансакции ги извршува во домашна валута - Денар, Штедилницата не е изложена на флукуацијата на курсевите на странските валути. Раководството на Штедилницата утврдува прифатливи лимити на ризик, кои се базираат на нивно секојдневно следење.

Штедилницата е должна, пред реализирањето на трансакцијата на тргување, да обезбеди дека сите битни услови и елементи на една трансакција се јасни и договорени.

Штедилницата е должна да не извршува трансакции кои не се во согласност со вообичаените услови на пазарите.

Механизми во управување со ризикот на партнери во тргување се:

- Одобрени партнери-Штедилницата врши трансакции само со партнери во тргување одобрени од Единствениот содружник врз основа на анализата на Комитетот за управување со ликвидносниот ризик на Штедилницата
- Минимум кредитен рејтинг - Штедилницата врши трансакции само со партнери во тргување со добар кредитен рејтинг при што за подолг рок потребен е партнер со подобар кредитен рејтинг
- Лимити на изложеност спрема еден партнер во тргување - согласно Политиката за управување со ризик од концентрација на изложеност

Каматен ризик

Штедилницата е изложена на ефектите од флукуацијата на нивоата на пазарните каматни стапки врз нејзината финансиска состојба и парични текови.

За управување со ризикот од промена на каматните стапки, Штедилницата има усвоено политики и процедури и истите се усогласени со Законот за банки и одредбите од релевантната подзаконска регулатива.

Штедилницата воспоставува систем за управување со ризикот на каматна стапка кој произлегува од портфолиото на банкарските активности (во натамошен текст: Ризикот на каматни стапки), кој е соодветен на природата, обемот и сложеноста на активностите на Штедилницата кои влијаат врз нивото на изложеноста на Штедилницата на овој ризик.

Штедилницата го определува нивото на ризикот кој произлегува од промените во каматните стапки, од аспект на влијанието врз тековните добивки и загуби и врз висината на каматночувствителните позиции.

Штедилницата дефинира лимити на изложеноста на ризикот на каматни стапки во портфолиото на банкарските активности, со цел да се намалат загубите, односно да се намалат негативните ефекти врз висината на приходите и на сопствените средства на Штедилницата, притоа имајќи ги предвид и резултатите од извршеното стрес-тестирање.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)
Каматен ризик (продолжува)

Штедилницата врши редовно стрес-тестирање на влијанието на големите промени (шокови) во каматните стапки врз добивката и сопствените средства. Стрес-тестирањето (стрес-сценаријата) се темели врз реално најлошите сценарија и ги опфаќа сите материјални извори на ризик од промената на каматните стапки.

Табелата подолу ги анализира средствата и обврските на Штедилницата, групирани според нивната достасаност врз основа на преостанатиот период од датумот на билансирање до договорниот датум на доспевање на ден 31 декември 2010 и 31 декември 2009 (во илјади Денари).

31 декември 2010	Инструменти со фиксна каматна стапка, вклучувајќи ги и инструмент со променлива каматна стапка, предмет на одлука									Нека- мато- носно	Вкупно
	Ефективна каматна стапка (во%)	Инстру- менти со промен- лива каматна стапка	Помалку од 1 мес.	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12мес.	Од 1 до 2 години	Од 2 до 5 години	Над 5 години			
Финансиски средства											
Парични средства и парични еквиваленти	0.5%-5.2%	-	30,257	4,950	-	-	-	-	613	35,820	
Кредити и побарувања од банки	4.4%-7.2%	-	-	12,078	3,960	-	-	-	38	16,076	
Кредити и побарувања од комитенти	6.62%- 24.27%	-	5,999	10,375	47,804	44,714	52,426	-	1,111	162,429	
Вложувања во хартии од вредност	4.4%-4.7%	-	4,996	9,920	3,944	-	-	-	-	18,860	
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-	-	39	39	
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-	-	-	295	295	
		-	41,252	37,323	55,708	44,714	52,426	-	2,096	233,519	
Финансиски обврски											
Депозити на комитенти	0.5%-13%	-	12,781	21,118	71,320	23,366	1,894	-	1,194	131,673	
Обврски по кредити	1.3%-11.8%	-	660	616	1,673	1,921	4,449	2,281	39	11,639	
Донации	-	-	-	-	-	-	-	-	72	72	
Останати обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	2,192	2,192	
	-	-	13,441	21,734	72,993	25,287	6,343	2,281	3,497	145,576	
Неусогласеност на каматните стапки на финансиските средства и обврски		-	27,811	15,589	(17,285)	19,427	46,083	(2,281)	(1,401)	87,943	

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)
Каматен ризик (продолжува)

31 декември
2009

Инструменти со фиксна каматна стапка, вклучувајќи ги и
инструм/ со променлива каматна стапка, предмет на одлука

	Ефективна каматна стапка (во%)	Инстру- менти со промен- лива каматна стапка	Инструменти со фиксна каматна стапка, вклучувајќи ги и инструм/ со променлива каматна стапка, предмет на одлука						Не- кама- то- носно	Вкупно
			Помалку од 1 мес.	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12мес.	Од 1 до 2 години	Од 2 до 5 години	Над 5 години		
Финансиски средства										
Парични средства и парични еквиваленти	0,5%-6,8%	-	35,718	3,465	-	-	-	-	423	39,606
Кредити на и порабарувања од банки	6,2%-8,5%	-	1,931	14,568	5,478	-	-	-	75	22,052
Кредити и побарувања од комитенти	6,62%-32,73%	-	5,004	12,660	60,735	42,350	38,681	-	1,342	160,772
Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	5,2%-5,7%	-	-	20,165	14,045	-	-	-	-	34,210
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-	-	149	149
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-	-	-	287	287
	-	-	42,653	50,858	80,258	42,350	38,681	-	2,276	257,076
Финансиски обврски										
Депозити на комитенти	1,5%-13%	-	18,107	29,451	78,647	23,534	3,265	-	1,284	154,288
Обврски по кредити	1,3%-14,5%	-	455	467	1,937	2,375	5,134	3,496	48	13,912
Донации	-	-	-	-	-	-	-	-	106	106
Останати обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	1,597	1,597
	-	-	18,562	29,918	80,584	25,909	8,399	3,496	3,035	169,903
Неусогласеност на каматните стапки на финансиските средства и обврски	-	-	24,091	20,940	(326)	16,441	30,282	(3,496)	(759)	87,173

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

Валутен ризик

Штедилницата е изложена на ризик во однос на ефектите од движењата на нивото на девизни курсеви кои се одразува врз финансиската позиција и готовинскиот тек. Следните табели ја сумираат нето девизната позиција на монетарните средства и обврски на Штедилницата на 31 декември 2010 и 2009 година (во илјади Денари).

31 декември 2010	МКД	ЕУР	УСД	Други валути	Вкупно
Монетарни средства					
Парични средства и парични еквиваленти	35,820	-	-	-	35,820
Кредити и побарувања од банки	16,076	-	-	-	16,076
Кредити и побарувања од други комитенти	162,429	-	-	-	162,429
Вложувања во хартии од вредност	18,860	-	-	-	18,860
Побарувања за данок на добивка (тековен)	39	-	-	-	39
Останати побарувања	295	-	-	-	295
Вкупно монетарни средства	233,519	-	-	-	233,519
Монетарни обврски					
Депозити на други комитенти	131,673	-	-	-	131,673
Обврски по кредити	11,639	-	-	-	11,639
Донации	72	-	-	-	72
Останати обврски	2,192	-	-	-	2,192
Вкупно монетарни обврски	145,576	-	-	-	145,576
Нето позиција	87,943	-	-	-	87,943
31 декември 2009					
Монетарни средства					
Парични средства и парични еквиваленти	39,606	-	-	-	39,606
Кредити и побарувања од банки	22,052	-	-	-	22,052
Кредити и побарувања од други комитенти	160,772	-	-	-	160,772
Вложувања во хартии од вредност	34,210	-	-	-	34,210
Побарувања за данок на добивка (тековен)	149	-	-	-	149
Останати побарувања	287	-	-	-	287
Вкупно монетарни средства	257,076	-	-	-	257,076
Монетарни обврски					
Депозити на други комитенти	154,288	-	-	-	154,288
Обврски по кредити	13,912	-	-	-	13,912
Донации	106	-	-	-	106
Останати обврски	1,597	-	-	-	1,597
Вкупно монетарни обврски	169,903	-	-	-	169,903
Нето позиција	87,173	-	-	-	87,173

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

3.3 Ризик на ликвидност

Штедилницата е изложена на дневни повлекувања на средства од своите расположливи готовински ресурси на тековните сметки, доспеаните депозити, по основ на одобрени кредити, како и останати повлекувања.

За управување со ликвидносниот ризик, Штедилницата има усвоено политики и процедури и истите се усогласени со Законот за банки и одредбите од Одлуката на НБРМ за управување со ликвидносниот ризик.

Основните принципи и стандарди за управување со ликвидносниот ризик се состојат во следното:

- Штедилницата континуирано го идентификува, мери, следи и контролира ликвидносниот ризик, во согласност со природата, обемот и сложеноста на финансиските активности кои ги врши, на начин со кој ќе овозможи непречено, непрекинато и навремено извршување на достасаните обврски.
- Штедилницата врши тестирање на ликвидноста при различни сценарија, со цел да се следи ликвидносниот ризик и да се обезбеди соодветна ликвидносна позиција.
- Штедилницата има воспоставено план за управување со ликвидносниот ризик во вонредни услови, кој меѓу другото, содржи и задолженија за изготвување извештаи со податоци, показатели и други информации кои се неопходни за преземање мерки во случај на ликвидносни кризи, но и за интерно известување во рамки на Штедилницата.

Следните табели ги анализираат средствата и обврските на Штедилницата, групирани според нивната достасаност врз основа на преостанатиот период од датумот на известување до договорниот датум на доспевање на 31 декември 2010 и 2009 (во илјади Денари).

	Помалку од 1 мес.	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 2 години	Од 2 до 5 години	Над 5 години	Вкупно
31 декември 2010							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	30,870	4,950	-	-	-	-	35,820
Кредити и побарувања од банки	38	12,078	3,960	-	-	-	16,076
Кредити и побарувања од други комитенти	7,110	10,375	47,804	44,714	52,426	-	162,429
Вложувања во хартии од вредност	4,996	9,920	3,944	-	-	-	18,860
Побарувања за данок на добивка (тековен)	39	-	-	-	-	-	39
Останати побарувања	295	-	-	-	-	-	295
Вкупно финансиски средства	43,348	37,323	55,708	44,714	52,426	-	233,519
Финансиски обврски							
Депозити на други комитенти	13,975	21,118	71,320	23,366	1,894	-	131,673
Обврски по кредити	699	616	1,673	1,921	4,449	2,281	11,639
Донации	72	-	-	-	-	-	72
Останати обврски	2,192	-	-	-	-	-	2,192
Вкупно финансиски обврски	16,938	21,734	72,993	25,287	6,343	2,281	145,576
Рочна неусогласеност	26,410	15,589	(17,285)	19,427	46,083	(2,281)	87,943

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Ризик на ликвидност (продолжува)

31 декември 2009	Помалку од 1 мес.	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 2 години	Од 2 до 5 години	Над 5 години	Вкупно
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	36,141	3,465	-	-	-	-	39,606
Кредити и побарувања од банки	2,006	14,568	5,478	-	-	-	22,052
Кредити и побарувања од други комитенти	6,346	12,660	60,735	42,350	38,681	-	160,772
Вложувања во хартии од вредност	-	20,165	14,045	-	-	-	34,210
Побарувања за данок на добивка (тековен)	149	-	-	-	-	-	149
Останати побарувања	287	-	-	-	-	-	287
Вкупно финансиски средства	44,929	50,858	80,258	42,350	38,681	-	257,076
Финансиски обврски							
Депозити на други комитенти	19,391	29,451	78,647	23,534	3,265	-	154,288
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	503	467	1,937	2,375	5,134	3,496	13,912
Донации	106	-	-	-	-	-	106
Останати обврски	1,597	-	-	-	-	-	1,597
Вкупно финансиски обврски	21,597	29,918	80,584	25,909	8,399	3,496	169,903
Рочна неусогласеност	23,332	20,940	(326)	16,441	30,282	(3,496)	87,173

3.4 Проценка на објективната вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на проценките направени од раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.4.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

Во согласност со МСФИ 7, Штедилницата ги групира финансиски средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котираните цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Со состојба на 31 декември 2010 и 2009 година, во Извештајот за финансиската состојба Штедилницата нема финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Проценка на објективната вредност (продолжува)

3.4.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу (во илјади Денари):

31 декември 2010

	Белешки	Кредити и побарувања	Вложувања во финан. средства кои се чуваат до доспевање	Вложувања во финан. средства расположл. за продажба	Останати средства по амортизирана набавна вредност	Вкупна сметководствена вредност	Објективна вредност
Средства							
Парични средства и парични еквиваленти	13	35,820	-	-	-	35,820	35,820
Кредити и побарувања од банки	14	16,076	-	-	-	16,076	16,076
Кредити и побарувања од други комитенти	15	162,429	-	-	-	162,429	162,429
Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	16	-	18,860	-	-	18,860	18,860
Останати побарувања	17	295	-	-	-	295	295
Обврски							
Депозити на други комитенти	20	-	-	-	131,673	131,673	131,673
Обврски по кредити	21	-	-	-	11,639	11,639	11,639
Останати обврски	24	-	-	-	2,192	2,192	2,192

31 декември 2009

	Белешки	Кредити и побарувања	Вложувања во финан. средства кои се чуваат до доспевање	Вложувања во финан. средства расположл. за продажба	Останати средства по амортизирана набавна вредност	Вкупна сметководствена вредност	Објективна вредност
Средства							
Парични средства и парични еквиваленти	13	39,606	-	-	-	39,606	39,606
Кредити и побарувања од банки	14	22,052	-	-	-	22,052	22,052
Кредити и побарувања од други комитенти	15	160,772	-	-	-	160,772	160,772
Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	16	-	34,210	-	-	34,210	34,210
Останати побарувања	17	287	-	-	-	287	287
Обврски							
Депозити на други комитенти	20	-	-	-	154,288	154,288	154,288
Обврски по кредити	21	-	-	-	13,912	13,912	13,912
Останати обврски	24	-	-	-	1,597	1,597	1,597
			-	-	-		

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)**

Проценка на објективната вредност (продолжува)

Парични средства и парични еквиваленти

Сметководствената вредност на паричните средства и паричните еквиваленти соодветствува на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат готовина, сметки во банки и депозити со краток рок на доспевање.

Кредити и побарувањата на банки и комитенти

Кредитите и побарувањата на банки и комитенти се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност.

Вложувања во хартии од вредност

Објективната вредност на вложувањата во финансиските средства кои се чуваат до доспевање е нивната сметководствена вредност со оглед на тоа што нивната сметководствена вредност е утврдена врз основа на дисконтираните парични текови.

Останати побарувања

Објективната вредност на останатите побарувања соодветствува на нивната сметководствена вредност со оглед на нивниот краток рок на доспевање.

Депозити и обврски по кредити

Проценетата објективна вредност на депозитите по видување, претставува износ кој треба да се исплати по видување. Објективната вредност на орочените депозити со променливи каматни стапки е нивната сметководствена вредност на денот на изготвувањето на Извештајот за финансиската состојба. Сметководствената вредност на обврските по кредити соодветствува на нивната објективна вредност.

Останати обврски

Објективната вредност на останатите обврски соодветствува на нивната сметководствена вредност со оглед на нивниот краток рок на доспевање.

3.5 Известување според сегменти

Известувањето според сегментите се врши по примарните деловни сегменти и по секундарните географски сегменти. Примарни деловни сегменти на Штедилницата се: работа со население, дадени кредити, тековни и орочени депозити итн. Штедилницата нема секундарни географски сегменти. Штедилницата ги обелоденува Извештајот за финансиската состојба и Извештајот за сеопфатната добивка за секој известувачки период, по примарни деловни и секундарни географски сегменти.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Известување според сегменти (продолжува)

Примарни деловни сегменти

во илјади Денари	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестициско банкарство	Финансиски лизинг	Останато			Вкупно
					Држава	Вработени	Неалоцирано	
2010								
Нето-приходи/(расходи) од камата	21,447	2,600	-	-	1,418	-	-	25,465
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	1,519	(377)	-	-	-	-	-	1,142
Останати оперативни приходи	557	-	-	-	-	-	189	746
Вкупно приходи по сегмент	23,523	2,223	-	-	1,418	-	189	27,353
Финансиски резултат по сегмент	21,332	2,253	-	-	1,418	(11,613)	(12,693)	697
Данок од добивка	-	-	-	-	-	-	(166)	(166)
Добивка/(загуба) за финансиската година	21,332	2,253	-	-	1,418	(11,613)	(12,859)	531
Вкупна актива по сегмент	162,429	51,315	-	-	18,860	-	-	232,604
Неалоцир. актива по сегмент	-	-	-	-	-	-	2,596	2,596
Вкупна актива	162,429	51,315	-	-	18,860	-	2,596	235,200
Вкупно обврски по сегмент	131,955	11,639	-	-	-	1,545	-	145,139
Неалоцир. обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-	719	719
Вкупно обврски	131,955	11,639	-	-	-	1,545	719	145,858
Исправка на вредноста на финан. Сред, на нето-основа	(2,193)	30	-	-	-	-	-	(2,163)
Амортизација	-	-	-	-	-	-	(771)	(771)
Останати расходи	-	-	-	-	-	(11,613)	(12,109)	(23,722)

во Илјади Денари	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестициско банкарство	Финансиски лизинг	Останато			Вкупно
					Држава	Вработени	Неалоцирано	
2009								
Нето-приходи/(расходи) од камата	24,382	1,827	-	(13)	1,810	-	-	28,006
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	1,950	(397)	-	-	-	-	(105)	1,448
Останати оперативни приходи	405	-	-	-	-	-	250	655
Вкупно приходи по сегмент	26,737	1,430	-	(13)	1,810	-	145	30,109
Финансиски резултат по сегмент	23,688	1,402	-	(13)	1,810	(12,081)	(13,279)	1,527
Данок од добивка	-	-	-	-	-	-	(201)	(201)
Добивка/(загуба) за финансиската година	23,688	1,402	-	(13)	1,810	(12,081)	(13,480)	1,326
Вкупна актива по сегмент	160,772	61,331	-	-	34,210	-	-	256,313
Неалоцир. актива по сегмент	-	-	-	-	-	-	2,401	2,401
Вкупна актива	160,772	61,331	-	-	34,210	-	2,401	258,714
Вкупно обврски по сегмент	154,288	13,912	-	-	-	1,142	-	169,342
Неалоцир. обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-	561	561
Вкупно обврски	154,288	13,912	-	-	-	1,142	561	169,903
Исправка на вредноста на финан. сред, на нето-основа	(3,049)	(28)	-	-	-	-	-	(3,077)
Амортизација	-	-	-	-	-	-	(1,069)	(1,069)
Останати расходи	-	-	-	-	-	(12,081)	(12,355)	(24,436)

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Известување според сегменти (продолжува)

Секундарни географски сегменти

во илјади Денари	Република Македонија	Земји членки на ЕУ	Европа (оста.)	Земји членки на ОЕЦД	Останато	Неало- цирано	Вкупно
2010							
Нето-приходи/(расходи) од камата	25,465	-	-	-	-	-	25,465
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	1,142	-	-	-	-	-	1,142
Останати оперативни приходи	746	-	-	-	-	-	746
Вкупно приходи по сегмент	27,353	-	-	-	-	-	27,353
Финансиски резултат по сегмент	697	-	-	-	-	-	697
Данок од добивка	-	-	-	-	-	(166)	(166)
Добивка/(загуба) за финансиската година	697	-	-	-	-	(166)	531
Вкупна актива по сегмент	235,200	-	-	-	-	-	235,200
Вкупна актива	235,200	-	-	-	-	-	235,200
Вкупно обврски по сегмент	145,858	-	-	-	-	-	145,858
Вкупно обврски	145,858	-	-	-	-	-	145,858
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(2,163)	-	-	-	-	-	(2,163)
Амортизација	(771)	-	-	-	-	-	(771)
Останати расходи	(23,722)	-	-	-	-	-	(23,722)

во илјади Денари	Република Македонија	Земји членки на ЕУ	Европа остан.	Земји членки на ОЕЦД	Останато	Неало- ирано	Вкупно
2009							
Нето-приходи/(расходи) од камата	28,006	-	-	-	-	-	28,006
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	1,448	-	-	-	-	-	1,448
Останати оперативни приходи	655	-	-	-	-	-	655
Вкупно приходи по сегмент	30,109	-	-	-	-	-	30,109
Финансиски резултат по сегмент	1,527	-	-	-	-	-	1,527
Данок од добивка	(201)	-	-	-	-	-	(201)
Добивка/(загуба) за финансиската година	1,326	-	-	-	-	-	1,326
Вкупна актива по сегмент	258,714	-	-	-	-	-	258,714
Вкупна актива	258,714	-	-	-	-	-	258,714
Вкупно обврски по сегмент	169,903	-	-	-	-	-	169,903
Вкупно обврски	169,903	-	-	-	-	-	169,903
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(3,077)	-	-	-	-	-	(3,077)
Амортизација	(1,069)	-	-	-	-	-	(1,069)
Останати расходи	(24,436)	-	-	-	-	-	(24,436)

3.6 Управување со капиталот

При управување на својот капитал, Штедилницата се придржува кон следните цели:

- Придржување кон условите во врска со капиталот поставени од страна на регулаторот,
- Заштита на способноста на Штедилницата да продолжи со своето деловно работење во континуитет, и
- Одржување на цврста капитална база за поддршка на развојот на своите деловни активности.

Раководството на Штедилницата ја следи адекватноста на капиталот и употребата на сопствените средства на дневна основа, преку употреба на техники базирани на начелата поставени од страна на Базелскиот комитет, а имплементирани за супервизорски потреби од страна на Народната Банка на Република Македонија. Потребните информации се поднесуваат до надлежниот орган квартално.

Адекватност на капиталот

Со состојба на 31 декември 2010 година, политиките и процедурите на Штедилницата се засноваат на законската и подзаконската регулатива издадена од страна на Народната Банка на Република Македонија. Штедилницата постојано ја одржува стапката на адекватност над пропишаните лимити од Законот за Банки и релевантната подзаконска регулатива. Штедилницата има усвоено политика за одржување на адекватноста на капиталот.

За следење на адекватноста на капиталот, Штедилницата користи критериуми одредени со Базелската Спогодба (баран минимум од 8.00%). На 31 Декември 2010 година, сопствените средства на Штедилницата, дефинирани во соодветните одредби на Законот за банки и Методологијата на НБРМ, изнесуваат 88,811 илјади Денари (2009: 87,485 илјади Денари), додека стапката на адекватност на капиталот, базиран на меѓународен ризик изнесува 55% (2009: 54%), што е во согласност со бараниот претходно цитиран минимум.

Коефициентот за адекватност на капитал се добива како однос помеѓу сопствените средства на Штедилницата и збирот од активата пондерирана според кредитниот ризик и активата пондерирана според валутниот ризик.

Табелата подолу претставува сумарен преглед на сопствените средства и коефициентот на адекватност на капиталот на Штедилницата за годините што завршуваат на 31 декември 2010 и 2009 година, а кој се однесува на барањата согласно регулативата на Народна Банка на Република Македонија. Во изминатите две години Штедилницата е во согласност со пропишаните барања во врска со капиталот.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Управување со капиталот (продолжува)
Адекватност на капиталот

Во илјади Денари

Ред. Бр.	Опис	31 декември 2010	31 декември 2009
I	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД КРЕДИТНИОТ РИЗИК		
1	Билансна актива пондерирана според кредитниот ризик	160,394.8	161,376.6
2	Вонбилансна актива пондерирана според кредитниот ризик	-	-
3	Актива пондерирана според кредитниот ризик (1+2)	160,394.8	161,376.6
4	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	12,831.6	12,910.1
II	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ВАЛУТНИОТ РИЗИК		
5	Агрегатна девизна позиција	-	-
6	Нето-позиција во злато	-	-
7	Капитал потребен за покривање на валутниот ризик	-	-
8	Актива пондерирана според валутниот ризик	-	-
III	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ДРУГИ РИЗИЦИ		
9	Капитал потребен за покривање на ризикот од промена на цените на стоките	-	-
10	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици (10.1+10.2+10.3+10.4+10.5+10.6+10.7+10.8)	-	-
10.1	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
10.2	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
10.3	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во сопственички хартии од вредност	-	-
10.4	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во сопственички хартии од вредност	-	-
10.5	Капитал потребен за покривање на ризикот од порамнување/испорака	-	-
10.6	Капитал потребен за покривање на ризикот од другата договорна страна	-	-
10.7	Капитал потребен за покривање на надминувањето на лимитите на изложеност	-	-
10.8	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици од позиции во опции	-	-
11	Капитал потребен за покривање на другите ризици (9+10)	-	-
12	Актива пондерирана според други ризици	-	-
IV	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД РИЗИЦИ (3+8+12)	160,394.8	161,376.6
13	Капитал потребен за покривање на ризиците	12,831.6	12,910.1
V	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА	88,811	87,485.0
VI	АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (V/IV)	0.55	0.54

4 Значајни сметководствени проценки

Штедилницата врши проценки и претпоставки кои влијаат врз објавените износи на средства и обврски во рамките на следната финансиска година. Проценките постојано се предмет на проверка и се базираат на минати искуства и други фактори, вклучувајќи очекувања од идни настани за кои се верува дека се разумни во однос на околностите во кои се јавуваат.

Оштетување на кредити одобрени на комитенти

Штедилницата квартално го проверува своето кредитно портфолио со цел проценка на неговата оштетеност. При одредувањето на потребата за признавање на загуба од оштетување во тековните добивки и загуби, Штедилницата проценува дали постојат евидентни докази кои укажуваат на мерливо намалување во проценетите парични текови од кредитното портфолио пред идентификување на намалувањето на ниво на поединечен кредит во рамките на портфолиото на кредити и аванси. Доказите вклучуваат евидентни податоци кои укажуваат на постоење неповолна промена во плаќањата од страна на позајмувачите во групата, или пак податоци на ниво на земја или локални економски услови кои се во корелација со намалувањето на средствата во групата. Раководството употребува проценки базирани на минати искуства поврзани со оштетувањето на средствата со карактеристики на кредитен ризик како и објективни докази на оштетување слични на оние во портфолиото при распоредувањето на идните парични текови. Методологијата и претпоставките кои се користат за проценка на износот и периодот на идните парични текови се проверуваат редовно, со цел намалување на какви било разлики помеѓу проценетите и фактичките загуби.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2010 година
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

5 Приходи и расходи од камата

Структура на приходите и расходите од камата според видот на финансиските инструменти

	2010	2009
Приходи од камата		
Парични средства и парични еквиваленти	1,461	1,640
Кредити и побарувања од банки	1,308	389
Кредити и побарувања од комитенти	31,578	36,504
Вложувања во хартии од вредност	1,418	1,810
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	(280)	(334)
Наплатени претходно отпишани камати	1,567	1,575
	37,052	41,584
Расходи за камата		
Депозити на други комитенти	11,418	13,363
Обврски по кредити	169	215
	11,587	13,578
Нето приходи од камата	25,465	28,006

Секторска анализа на приходите и расходите од камата според секторот

	2010	2009
Приходи од камата		
Домаќинства	31,578	36,504
Банки	2,769	2,029
Држава	1,418	1,810
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	(280)	(334)
Наплатени претходно отпишани камати	1,567	1,575
	37,052	41,584
Расходи за камата		
Домаќинства	11,418	13,363
Банки	169	202
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	13
	11,587	13,578
Нето приходи од камата	25,465	28,006

6 Приходи и расходи од провизии и надомести

Структура на приходите и расходите од провизии и надомести според видот на финансиските инструменти

	2010	2009
Приходи од провизии и надомести		
Кредитирање	1,519	1,950
	1,519	1,950
Расходи од провизии и надомести		
Платен промет		
- во земјата	323	227
- со странство	-	-
Акредитиви и гаранции	-	105
Откуп на државни записи	51	125
Провизија НБРМ	3	45
	377	502
Нето приходи од провизии и надомести	1,142	1,448

Секторска анализа на приходите и расходите од провизии и надомести според секторот

	2010	2009
Приходи од провизии и надомести		
Домаќинства	1,519	1,950
	1,519	1,950
Расходи од провизии и надомести		
Банки	374	397
Нерезиденти	-	105
Држава	3	-
	377	502
Нето приходи од провизии и надомести	1,142	1,448

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2010 година
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

7 Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики

	2010	2009
Реализирани приходи/(расходи) од курсни разлики, на нето-основа	244	8
Нереализирани приходи/(расходи) од курсни разлики, на нето-основа		
- курсни разлики на исправката на вредноста на финансиските средства на нето основа	(92)	53
	152	61

8 Останати приходи од дејноста

	2010	2009
Приходи од сомнителни спорни побарувања по провизии	265	155
Приходи од предвремено раскинување на штедни влогови	119	189
Приходи од наплатени штети од осигурување	-	119
Приходи од амортизација на донации (Белешка 22)	34	41
Капитална добивка од продажба на недвижности и опрема	74	-
Приходи од добиени судски спорови	20	-
Приходи од наем	19	8
Други приходи	63	82
	594	594

9 Расходи од оштетување, нето

	2010	2009
Расход / (приход) за годината, нето:		
Парични средства и парични еквиваленти (Белешка 13)	32	(195)
Кредити на и побарувања од банки (Белешка 14)	(61)	223
Кредити и побарувања од комитенти(Белешка 15)	2,196	3,047
Побарувања за провизии и надомести (Белешка 17)	(4)	2
	2,163	3,077

10 Трошоци за вработените

	2010	2009
Краткорочни користи за вработените		
- Плати	8,322	8,598
- Задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување	2,820	3,147
- Трошоци за привремено вработување	131	-
- Хранарина и превоз	17	-
- Регрес за вработените според колективен договор	249	270
- Семинари и усовршување	38	49
- Останато	36	17
	11,613	12,081

11 Останати расходи од дејноста

	2010	2009
Материјали и услуги	6,569	6,725
Трошоци за кирии	2,260	2,260
Административни и трошоци за маркетинг	1,100	1,408
Премии за осигурување на депозитите	995	1,105
Трошоци за судски спорови	319	224
Други резервирања на нето основа	282	-
Премии за осигурување на имотот и на вработените	273	302
Останати даноци и придонеси	215	218
Останато	96	113
	12,109	12,355

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2010 година
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

12 Данок на добивка

	2010	2009
Тековен даночен трошок	(166)	(201)
	(166)	(201)

Во продолжение е усогласувањето на вкупниот данок на добивка во Извештајот за сеопфатната добивка за годините кои што завршуваат на 31 декември 2010 и 2009:

	2010	2009
Неодбитни трошоци за даночни цели	166	201
	166	201

13 Парични средства и парични еквиваленти

	2010	2009
Парични средства во благајна	581	327
Сметка и депозити во НБРМ, освен задолжителни депозити во странска валута	3,276	3,815
Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки	25,002	31,531
Орочени депозити со период на доспевање до три месеци	7,000	3,950
Побарувања врз основа на камати	32	22
Намалено за: исправка на вредноста	(71)	(39)
	35,820	39,606

	2010	2009
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	39	234
Исправка/(ослободување на исправката) на вредноста за год., нето (Белешка 9)	32	(195)
Состојба на 31 декември	71	39

14 Кредити на и побарувања од банки

	2010		2009	
	Краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Орочени депозити во домашни банки, со период на доспевање над три месеци	16,200	-	22,200	-
Побарувања врз основа на камати	38	-	75	-
	16,238	-	22,275	-
Намалено за: исправка на вредноста	(162)	-	(223)	-
	16,076	-	22,052	-

	2010	2009
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	223	-
Исправка/(ослободување на исправката) на вредноста за год., нето (Белешка 9)	(61)	223
Состојба на 31 декември	162	223

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2010 година
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

15 Кредити на и побарувања од други комитенти

Структура на кредитите и побарувањата од комитенти според видот на должникот

	2010		2009	
	краткорочни	долгорочни	Краткорочни	долгорочни
Домакинства				
- побарувања по главница				
потро шувачки кредити	24,317	133,558	18,254	135,734
други кредити	1,781	21,617	4,492	18,709
- побарувања врз основа на камати	1,111	-	1,342	-
Тековна достасаност	52,089	(52,089)	70,009	(70,009)
	79,298	103,086	94,097	84,434
Намалено за: исправка на вредноста	(14,009)	(5,946)	(14,353)	(3,406)
	65,289	97,140	79,744	81,028

Со состојба на 31 декември 2010 година, нефункционалните кредити вклучени во кредитите и побарувањата по комитенти изнесуваат 13,872 илјади Денари (2009: 10,371 илјади Денари). Непризнаената камата и останатите поврзани трошоци по овие кредити изнесуваат 1,667 илјади Денари (2009: 958 илјади Денари).

	2010	2009
Движење на исправката на вредноста на поединечна и групна основа		
Состојба на 1 јануари	17,759	14,712
Исправка/(ослободување на исправката) на вредноста за год., нето (Белешка 9)	2,196	3,047
Состојба на 31 декември	19,955	17,759

Структура на кредитите и побарувањата од комитенти според видот на обезбедувањето

	2010	2009
Првокласни инструменти за обезбедување		
- Парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во Штедилницата)	5,765	6,080
Гаранции од физички лица	151,302	152,068
Останати видови обезбедување (злато)	5,362	2,624
Необезбедени	-	-
	162,429	160,772

16 Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање

	2010	2009
Некотирани должнички хартии од вредност		
Државни записи	18,860	34,210
	18,860	34,210

Државните записи се издадени од Министерство за финансии на РМ со рок на доспевање до 12 месеци и годишна каматна стапка од 4.40% до 4.70%.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2010 година
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

17 Останати побарувања

	2010	2009
Однапред платени трошоци	94	-
Материјали	57	43
Побарувања за провизии и надомести	20	47
Останато	126	203
	297	293
Намалено за: исправка на вредноста	(2)	(6)
	295	287

	2010	2009
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	6	4
Исправка/(ослободување на исправката) на вредноста за год., нето (Белешка 9)	(4)	2
Состојба на 31 декември	2	6

18 Нематеријални средства

На ден 31 декември 2010 година, нематеријалните средства во целост се состојат од купен софтвер од надворешни добавувачи. Промените во евидентираната вредност за разгледуваните периоди е како што следи:

	Вкупно
Набавна вредност	
Состојба на 1 јануари 2009	882
зголемувања преку нови набавки	474
Состојба на 31 декември 2009	1,356
Состојба на 1 јануари 2010	1,356
зголемувања преку нови набавки	700
Состојба на 31 декември 2010	2,056
Акумулирана амортизација	
Состојба на 1 јануари 2009	609
амортизација за годината	157
Состојба на 31 декември 2009	766
Состојба на 1 јануари 2010	766
амортизација за годината	256
Состојба на 31 декември 2010	1,022
Сегашна сметководствена вредност	
на 1 јануари 2009	273
на 31 декември 2009	590
На 31 декември 2010	1,034

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2010 година
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

19 Недвижности и опрема

	Транспортни средства	Мебел и канцелар. опрема	Останата опрема	Вкупно
Набавна вредност				
Состојба на 1 јануари 2009	2,020	7,737	416	10,173
зголемувања	-	20	-	20
(отуѓување и расходување)	-	(1,762)	-	(1,762)
Состојба на 31 декември 2009	2,020	5,995	416	8,431
Состојба на 1 јануари 2010	2,020	5,995	416	8,431
зголемувања	37	77	-	114
(отуѓување и расходување)	(391)	(229)	-	(620)
Состојба на 31 декември 2010	1,666	5,843	416	7,925
Акумулирана амортизација				
Состојба на 1 јануари 2009	1,851	6,164	218	8,233
амортизација за годината	169	702	41	912
(отуѓување и расходување)	-	(1,762)	-	(1,762)
Состојба на 31 декември 2009	2,020	5,104	259	7,383
Состојба на 1 јануари 2010	2,020	5,104	259	7,383
амортизација за годината	5	468	42	515
(отуѓување и расходување)	(391)	(229)	-	(620)
Состојба на 31 декември 2010	1,634	5,343	301	7,278
Сегашна сметководствена вредност				
на 1 јануари 2009	169	1,573	198	1,940
на 31 декември 2009	-	891	157	1,048
на 31 декември 2010	32	500	115	647

Со состојба на 31 декември 2010 и 2009 година, сите недвижности и опрема се во сопственост на Штедилницата. Штедилницата нема оптоварувања врз недвижностите и опремата.

20 Депозити на комитенти

	2010		2009	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Домаќинства				
- Депозити по видување	2,457	-	3,053	-
- Орочени депозити	42,595	64,419	70,564	57,117
- Ограничени депозити	3,061	17,947	6,954	15,316
- Обврски врз основа на камати за депозити	1,194	-	1,284	-
	49,307	82,366	81,855	72,433
Тековна достасаност	57,106	(57,106)	45,634	(45,634)
	106,413	25,260	127,489	26,799

21 Обврски по кредити

Структура на обврските по кредити според видот на обврската и секторот на давателот

	2010		2009	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Држава				
Обврски по кредити	38	11,562	-	13,864
Обврски врз основа на камати	39	-	48	-
	77	11,562	48	13,864
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
	-	-	-	-
Тековна достасаност	2,911	(2,911)	2,859	(2,859)
	2,988	8,651	2,907	11,005

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2010 година
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

Обврски по кредити (продолжува)
Обврски по кредити според кредитодавателот

	2010		2009	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
<i>Домашни извори:</i>				
ЗКДФ	39	11,562	48	13,864
Комерцијална Банка АД, Скопје	38	-	-	-
	77	11,562	48	13,864
Тековна достасаност	2,911	(2,911)	2,859	(2,859)
	2,988	8,651	2,907	11,005

На 29 декември 2003 година, Штедилницата склучи Договор за рамковен комисионен кредит во износ од Еур 200,000 со Шпаркасе Банка АД, Скопје за пласман на средствата од кредитната линија на ИФАД - 2 за поддршка на земјоделието во Република Македонија (МФ-ЗКДФ), под следниве услови:

- Рок на враќање според кумулативните амортизациони планови,
- Камата од 1.3% годишно.

22 Посебна резерва и резервирања

	Посебна рез. за вонбил. кредит. излож.	Резер. за пот. врз основа на судски спорови	Резер. за пензиите и за други користи за вработени	Резер. за рестру-ктурира-њето	Резер. за неповол-ните договори	Останати резер.	Резер. за
							Вкупно
Состојба на 1 јануари 2009	-	-	-	-	-	-	-
дополнителни резервирања во текот на годината (ослободување на резервирањата во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2009	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2010	-	-	-	-	-	-	-
дополнителни резервирања во текот на годината (ослободување на резервирањата во текот на годината)	-	-	-	-	-	327	327
	-	-	-	-	-	(45)	(45)
Состојба на 31 декември 2010	-	-	-	-	-	282	282

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2010 година
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

23 Донации

	2010	2009
Опрема	72	106
	72	106

Движењето на донациите во текот на 2010 и 2009 година е како што следи:

	2010	2009
На 01 јануари	106	147
Амортизација на опрема (Белешка 8 и 19)	(34)	(41)
На 31 декември	72	106

24 Останати обврски

	2010	2009
Краткорочни обврски кон вработените	1,545	1,142
Обврски кон добавувачите	267	261
Обврски-уплати од кредити во судски спорови	236	-
Разграничени приходи	52	69
Останато	92	125
	2,192	1,597

25 Потенцијални и превземени обврски

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2010 година не се евидентирани било какви резервирања од потенцијални загуби по основ на судски спорови. Раководството на Штедилницата редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на судски спорови и евентуални побарувања против Штедилницата кои би можеле да се појават во иднина. Иако резултатот од оваа проблематика не може секогаш со сигурност да се утврди, Раководството на Штедилницата верува дека истите нема да резултираат во материјално значајни обврски.

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Штедилницата подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на раководството на Штедилницата не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на билансирање кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2010 година
 (Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

26 Трансакции со поврзаните страни

Во согласност со Законот за Банки како поврзани страни со Штедилницата се лица со посебни права и одговорности во Штедилницата и со нив поврзаните лица, акционери со квалификувано учество во Штедилницата (директно или индиректно поседување на најмалку 5% од вкупниот број на акции или од издадените акции со право на глас во Штедилницата или овозможуваат значително влијание врз управувањето на Штедилницата) и со нив поврзаните лица, како и одговорните лица на тие акционери - правни лица, подружници на Штедилницата и други лица со кои Штедилницата има блиски врски. Со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2010 и 2009 година, Штедилницата нема салда и трансакции со поврзаните страни, освен трансакции со Клучниот менаџерски персонал.

Трансакциите на Штедилницата со Клучен менаџерски персонал на Штедилницата и со него поврзани страни со состојба на и за годините што завршија на 31 декември 2010 и 2009, се како што следи:

	2010	2009
Краткорочни користи за вработените	3,850	3,412
Останато	819	852
Вкупно	4,669	4,264

27 Пензиски планови

Штедилницата нема дефинирано планови за надомести при пензионирање или опции за надоместување базирани на акции со состојба на 31 декември 2010 и 2009 година. Раководството смета дека сегашната вредност на идните обврски кон вработените во врска со надоместите при пензионирање и јубилејни награди не е од материјално значење за финансиските извештаи со состојба на 31 декември 2010 и 2009 година.

28 Настани по датумот на известување

По 31 декември 2010 година – настани по датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

Grant Thornton

www.grant-thornton.com.mk